

Huvudman

Stiftelsen Kalmar Waldorfskola
832401-2288
info@kalmarwaldorfskola.se

Ärendet

Tillsyn av Kalmar Waldorfskola i Kalmar kommun, nu fråga om uppföljning av beslut den 22 juni 2022

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Kalmar Waldorfskola att senast den **24 maj 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid, utredning av särskilt stöd och att tillgodose särskilt stöd, beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram samt studiehandledning på modersmålet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen Kalmar Waldorfskola ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att eleverna i lågstadiet får sin garanterade undervisningstid i svenska och svenska som andraspråk, vilket innebär en total undervisningstid om minst 680 timmar. Vidare ska huvudmannen se till att eleverna i mellanstadiet får sin garanterade undervisningstid i ämnena svenska och svenska som andraspråk samt engelska vilket innebär en total undervisningstid om minst 520 timmar i

svenska och svenska som andraspråk samt en total undervisningstid om minst 220 timmar i engelska. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med en timplan där det framgår hur undervisningstiden fördelats mellan de olika årskurserna i respektive stadie. Timplanen ska utgå från den stadiindelade timplanen. (10 kap. 5 § skollagen; 9 kap. 3 och 4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen [2011:185]).

Utredning av särskilt stöd och att tillgodose särskilt stöd

1. Se till att för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn – eller som har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats – ska rektorn starta en utredning. Förutom att starta utredningar för de elever som befaras att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning ska rektorn också se till att starta utredningar av särskilt stöd för de elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden **1 februari -10 maj 2023** och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. (3 kap. 7 § skollagen).
2. Se till att samtliga elever, för vilka åtgärdsprogram utarbetats, ges särskilt stöd i den omfattning och utifrån de behov som utredningen och åtgärdsprogrammen visar att de behöver för att ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller de kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas. (3 kap. 7 och 10 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar).

Beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram

3. Se till att för varje sådan utredning om särskilt stöd som omnämns ovan som avslutas före **10 maj 2023**, ska rektorn fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden **1 februari – 10 maj 2023**. Denna dokumentation samt datum för respektive beslut ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen).
4. Se till att i de åtgärdsprogram som har utarbetats och beslutats under perioden **1 februari–10 maj 2023** ange datum för när de särskilda stödåtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen. Dessa åtgärdsprogram med tillhörande utredningar ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 24 maj 2022. (3 kap. 9 § skollagen).

Studiehandledning på modersmål

5. Se till att kartlägga vilka elever som har ett annat modersmål än svenska och vilka av dessa som är i behov av studiehandledning på modersmålet samt att eleverna i behov av studiehandledning på modersmålet får sådant stöd. Huvudmannen ska i samband med redovisning inkomma med en sammanställning över behovet av studiehandledning på modersmål vid skolenheten. Sammanställningen ska visa vilka språk där det finns behov, hur många elever som har behovet i dessa språk samt hur behovet tillgodoses. (5 kap. 4 § skolförordningen).

Områden med avhjälpta brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning utifrån läroplanen, tidiga stödinsatser och kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2022 genomfört en tematisk tillsyn av Kalmar Waldorfskola. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning utifrån läroplanen, garanterad undervisningstid, tidiga stödinsatser, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, trygghet och kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 22 juni 2022 beslutat att förelägga Stiftelsen Kalmar Waldorfskola att senast den 21 november 2022 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning utifrån läroplanen, garanterad undervisningstid och tidiga stödinsatser. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Stiftelsen Kalmar Waldorfskola en anmärkning rörande kränkande behandling.

Stiftelsen Kalmar Waldorfskola har den 22 november 2022 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Skolinspektionen genomförde därefter ett uppföljningsbesök i Kalmar Waldorfskola mellan den 16 till 18 januari 2023. Skolinspektionen utökade tillsynen i samband med uppföljningen genom att även granska delar av området extra anpassningar och särskilt stöd. Skolinspektionen har under tillsynsbesöket genomfört lektionsobservationer och intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan samt med rektorn och delar av skollädaingen. Som en del av tillsynen har även stöddokumentation för enskilda elever granskats.

Stiftelsen Kalmar Waldorfskola inkom den 8 februari 2023 med synpunkter på Skolinspektions protokoll efter tillsynsbesöket den 16 till 18 januari 2023. Huvudmannen inkom även med en komplettering den 15 februari 2023.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Stiftelsen Kalmar Waldorfskola har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga bedömningar och åtgärder.

Föreläggande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 22 juni 2022 bedömde Skolinspektionen att huvudmannen och rektorn inte säkerställde att eleverna på skolan får den garanterade undervisningstid de har rätt till i varje årskurs och ämne. Huvudmannen har i samband med redovisning av vidtagna åtgärder inkommit med skolenhetens timplan den 22 november 2022. Av intervju med skolledningen uppges att skolenhetens timplan utgår från Skolverkets timplan där antalet timmar är utlagda för respektive årskurs och inte utifrån den stadiindelade timplanen där timmarna är utlagda för respektive stadie. Av intervjun med skolledningen framgår vidare att när lärarna under Skolinspektionens intervjuer har talat om Skolverkets timplan har de egentligen menat timplanen där timmarna är angivna per årskurs och inte per stadie för det är den som de använt vid schemaläggning och vid utläggning av undervisningstid.

Av skolenhetens timplan framgår att eleverna sammantaget får 624 timmars undervisningstid i ämnet svenska under lågstadiet. Vidare framgår av skolenhetens timplan att eleverna sammantaget får 508 timmar i ämnet svenska under mellanstadiet. Det framgår vidare av skolenhetens timplan att eleverna i mellanstadiet får 166,5 timmars undervisningstid i engelska.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan) (10 kap. 5 § skollagen).

Av timplanen för grundskolan framgår hur undervisningstiden i ämnena ska fördelas på låg-, mellan- och högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna (9 kap. 3 och 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen).

Av bilaga 1 till skolförordningen framgår att eleverna i lågstadiet är garanterade en minsta undervisningstid om 680 timmar i svenska eller svenska som andraspråk. Vidare framgår att eleverna i mellanstadiet är garanterade en minsta undervisningstid om 520 i svenska eller svenska som andraspråk och 220 timmar i engelska.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn inte säkerställer att eleverna på skolan får den garanterade undervisningstid de har rätt till i varje årskurs och ämne. Skolenhetens timplan utgår inte från aktuell stadieindelad timplan där antal timmar i respektive ämne och stadie finns reglerat. Av utredningen framgår att det i skolenhetens timplan är utlagt 56 timmar mindre än i den stadieindelade timplanen i ämnet svenska för lågstadiets elever. Vidare framgår av utredningen att det är utlagt 12 timmar mindre än i den stadieindelade timplanen i ämnet svenska för mellanstadiets elever. Även i ämnet engelska är det utlagt 53,5 timmar mindre undervisningstid för mellanstadiets elever. Att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd gör att eleverna inte får sin rätt till utbildning och leder till att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utredning av särskilt stöd och att tillgodose särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen efterfrågat utredningar av särskilt stöd för elever som exempelvis har beslut om anpassad studiegång och där det framgår att eleverna haft omfattande frånvaro under lång tid. Skolenheten har inte kunnat tillhandahålla några utredningar av särskilt stöd för dessa elever. Elevhälsan uppger också under intervju att det finns elever som det inte har hunnits starta utredningar för.

Skolinspektionen har vidare inför och under tillsynsbesöket tagit del av flera utredningar av särskilt stöd med tillhörande åtgärdsprogram. Av en elevs åtgärdsprogram framgår att eleven är i behov av särskilt stöd i form av en enskild resurs på heltid men att hen inte får sitt behov av särskilt stöd tillgodosett på grund av att det saknas resurser och att skolenheten avvaktar en ansökan om tilläggsbelopp. Även av intervju med lärare, elevhälsa samt rektorn och delar av skolledningen framgår att eleven inte får sitt behov av särskilt stöd tillgodosett men att skolan försöker att ge eleven stöd som gott det går med de resurser som finns tillgängliga.

Vidare uppger elevhälsan under intervju att en annan elev är i omfattande behov av särskilt stöd utifrån sociala och medicinska aspekter men att sådana åtgärder inte finns med i åtgärdsprogrammet. Av intervju med rektorn och delar av skollagen framgår att det finns en hög andel elever med omfattande behov men att det inte finns resurser för att tillgodose alla elevers behov av särskilt stöd. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll framgår att en hög andel av skolans elever är i behov av stöd och att det under vårterminen finns 23 elever som har beviljats tilläggsbelopp och att ytterligare två elever är aktuella i pågående ansökningsförfarande om tilläggsbelopp.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Av skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver och att resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör (Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete när det gäller att utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som inte har utretts för behov av särskilt stöd trots att ett sådant behov befaras föreligga. Om en elevs behov inte utreds alls eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det särskilda stödet som eleven har rätt till. Utan en utredning är det också svårt för lärare och rektorn att veta att eventuella insatser som sätts in motsvarar elevens behov.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i arbetet med att ge särskilt stöd utifrån elevernas behov. Tillsynen visar att det finns elever som inte får särskilt stöd i den omfattning eller utifrån de behov som utredning och åtgärdsprogram visat att eleverna är i behov av. Bristerna i skolans arbete med särskilt stöd påverkar elevernas möjlighet att uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning.

Beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen efterfrågat samtlig stöddokumentation för flera enskilda elever. Av dokumentationen framgår att det finns elever som utretts för särskilt stöd men att det inte fattats några beslut om att eleverna är i behov av särskilt stöd eller beslut om att eleverna inte är i behov av särskilt stöd efter slutförd utredning. Av intervjuer med rektorn och delar av skolledningen samt med lärare framgår att om en utredning visar att en elev inte är i behov av särskilt stöd har det inte fattats något beslut om att eleven inte är i behov av särskilt stöd. Av intervju med elevhälsan framgår att det pågår ett utvecklingsarbete på skolan gällande dokumentmallar för utredning av särskilt stöd där det finns en ruta som går att kryssa i vid beslut om att en elev inte är i behov av särskilt stöd och att de mallarna behöver implementeras i verksamheten. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll framgår att nya blanketter har implementerats i verksamheten av vilka det nu ska framgå att det även kan fattas beslut om att en elev inte är i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen har inför och i samband med tillsynen efterfrågat åtgärdsprogram och utvärderingar av åtgärdsprogram för enskilda elever. Av den granskade dokumentationen framgår att det inte upprättas nya beslut om särskilt stöd efter att åtgärdsprogrammet löpt ut och efter det att åtgärdsprogrammen utvärderats. Av intervjuer med rektorn och delar av skolledningen samt lärare och elevhälsa framgår att det inte fattas nya beslut om särskilt stöd eller att nya åtgärdsprogram upprättas efter att åtgärdsprogrammen har utvärderats. Vidare framgår att åtgärdspro-

grammen uppdateras istället för att det fattas nya beslut. Av intervjuer med elevhälsan och lärarna framgår även att det inte upprättas nya åtgärdsprogram om inte åtgärderna förändras i någon större utsträckning. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll, i samband med elevhälsans intervju, uppger huvudmannen att rektorn upprättar nya åtgärdsprogram om eleven efter utvärdering av åtgärdsprogram är i fortsatt behov av särskilt stöd.

Av flertalet granskade åtgärdsprogram framgår inte vem som är ansvarig för uppföljning respektive utvärdering. Av genomförda utvärderingar framgår dock vem som ansvarat för utvärderingen.

Rättslig reglering

Av skollagen följer bland annat ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Vidare framgår att om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att fatta beslut att elever inte är i behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att när elever har bedömts att inte vara i behov av särskilt stöd, efter genomförd utredning av särskilt stöd, har det inte fattats något beslut. Huvudmannen har i samband med synpunkter på Skolinspektionens protokoll angett att det nu har implementerats nya blanketter där det tydliggjorts att sådana beslut kan fattas. Då Skolinspektionen under tillsynsbesöket efterfrågat beslut om att elever inte är i behov av särskilt stöd, och att det inte fattats i verksamheten, finner Skolinspektionen stöd för att det finns elever som det inte fattats sådana beslut för. När det inte fattas sådana beslut uteblir den enskildes möjlighet att överklaga och på så vis påverka sin utbildning.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det finns brister i arbetet med och att upprätta nya åtgärdsprogram samt i arbetet med uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram. Tillsynen visar att det inte upprättas nya åtgärdsprogram efter att de löpt ut och utvärderats om det inte sker några omfattande förändringar utan att åtgärdsprogrammen istället uppdateras. Huvudmannens har vid synpunkter på Skolinspektionens protokoll, i samband med elevhälsans intervju, uppgett att rektorn upprättar nya åtgärdsprogram om eleven efter utvärdering av åtgärdsprogram är i fortsatt behov av särskilt stöd. Under Skolinspektionens intervjuer uppgav dock samtliga personalgrupper att det inte fattas nya beslut om det inte sker några mer

omfattande förändringar. Vidare har det av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del framgått att det inte fattats nya beslut utan att de istället har uppdaterats. Utredningen ger följaktligen, trots den korrigerings som huvudmannen i efterhand gjort, stöd för att det inte fattas nya beslut om åtgärdsprogram efter det att de löpt ut eller efter att de har utvärderats.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn och delar av skolläningen, lärare och elevhälsan framgår att studiehandledning på modersmål inte ges på alla språk och i den omfattning som behövs utifrån elevernas individuella behov. Det framgår vidare av intervjuerna att det finns elever som är i behov av studiehandledning på tyska, spanska och italienska men som inte får sina behov tillgodosedda i alla ämnen utifrån elevernas behov. Vidare framgår att eleverna kan få studiehandledning på modersmålet i vissa ämnen om det finns lärare på skolan som kan tala språken men det finns ingen utarbetad organisation för att säkerställa tillgången till studiehandledning på modersmål och lärarna kan inte stödja eleverna på alla språk där det finns behov. Elevhälsan och lärare uppger under intervjuer att det inte finns studiehandledare som deltar i samband med undervisningen trots att det finns elever som inte talar svenska. Av samtliga personalintervjuer framgår att lärarna försöker att hjälpa eleverna så gott det går. Lärarna och delar av elevhälsan kan exempelvis rätta eller översätta prov om kompetensen finns inom skolenheten. Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens protokoll framgår att handledning på tyska har kunnat ges av skolenhetens lärare i olika ämnen både i och utanför lektionstillfället utifrån elevernas behov. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att nyanlända elever har kartlagts av kommunens så kallade "Språkintröduktion" och att det har skett en överlämningskonferens av kommunens kartläggning av eleverna. Huvudmannen uppger även i synpunkterna att det finns brister i skolans rutiner när det gäller att omhänderta studiehandledning på modersmål inom ramen för stödprocesserna och att det inte omhändertas inom ramen för särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med studiehandledning på modersmålet. Tillsynen visar att det finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet i exempelvis tyska, italienska och spanska men att dessa elever inte ges sådant stöd i tillräcklig omfattning och i alla ämnen. Studiehandledning på modersmålet är en rättighet för en elev som behöver det. För den enskilde eleven kan studiehandledning på modersmålet göra det möjligt för eleven att nå kunskapskraven som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen även om eleven inte klarar att följa undervisningen på svenska. Att alla elever i behov av studiehandledning på modersmålet inte erbjuds studiehandledning innebär därmed att alla elever inte ges samma möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen Kalmar Waldorfskolas verksamhet vid Kalmar Waldorfskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid, utredning av särskilt stöd, beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram samt studiehandledning på modersmålet. Det finns därför skäl att förelägga Stiftelsen Kalmar Waldorfskola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden med avhjälpna brister

Undervisning utifrån läroplanen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde att det fanns brister i skolans undervisning utifrån läroplanen. Huvudmannen och rektorn hade inte säkerställt att undervisningen på lågstadiet behandlade hela det centrala innehållet i kursplanen för ämnet slöjd. Av intervjuer med lärare och elever framgick att eleverna under lågstadiet enbart arbetade med materialet textil. Av inkommen redovisning framgår att rektorn genom kontinuerliga uppföljningar och klassrumsbesök säkerställt att undervisningen genomförs utifrån läroplanen. Av intervjuer med lärare framgår att undervisningen i årskurs 3 hittills bara har behandlat syslöjd men att det planeras för att de i undervisningen kommer att arbeta med ett husprojekt under vårterminen 2023. Husprojektet ska ske inom ramen för slöjdundervisningen. För tillfället håller eleverna på att avsluta ett syslöjdsprojekt och efter sportlovet 2023 ska undervisningen även omfatta träslöjd.

Rättslig reglering

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden (1 kap. 4 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen). För varje skolform ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen (1 kap. 11 § skollagen). I skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta (10 kap. 4 § skollagen). För varje ämne finns en kursplan (10 kap. 8 § skollagen). Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte, centrala innehåll och betygskriterier (Lgr22, 5 Kursplaner).

Av kursplanen i ämnet slöjd framgår bland annat att ämnet ska syfta till att eleverna utvecklar förmågan att formge och framställa föremål genom att arbeta med olika material och hantverkstekniker. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla idéer samt överväga olika lösningar och tillvägagångssätt i slöjdarbetet. På så sätt ska undervisningen väcka elevernas nyfikenhet och lust att undersöka och experimentera med olika material, hantverkstekniker och uttryck, samt att ta sig an uppgifter på ett kreativt sätt. Av det centrala innehållet framgår bland annat för årskurserna 1-3 att undervisningen ska behandla de olika egenskaper och användningsområden som materialen metall, textil och trä har. Vidare ska undervisningen behandla verktyg och redskap, hur de benämns och används på ett säkert och ändamålsenligt sätt samt behandla enkla former av hantverkstekniker och begrepp som används i samband med dessa. Undervisningen i årskurs 1-3 ska även bland annat behandla slöjdens arbetsprocesser samt slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling. (Lgr22, 5 Kursplan för slöjd).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde att det fanns brister i skolans arbete med tidiga stödinsatser. Utredningen visade att kartläggningsmaterialet i förskoleklassen inte genomfördes på det sätt som författningarna kräver. Av huvudmannens skriftliga redovisning den 22 november 2022 framgår att såväl kartläggningsmaterialet och bedömningsstödet genomförs på det sätt som författningarna kräver. Huvudmannen har vid redovisningen även inkommit med sammanställningar av resultat efter genomförda kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov i årskurs 3.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att nationella kartläggningsmaterial ska användas för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande i förskoleklass samt att Skolverket får meddela närmare föreskrifter om nationella kartläggningsmaterial och användningen av dessa (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordningen).

Av Skolverkets föreskrifter framgår att Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet i förskoleklass (diarienummer 2019:567 [Hitta språket]) och Skolverkets kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande i förskoleklass (diarienummer 2019:568 [Hitta matematiken]) ska användas. Vidare framgår att för varje elev ska läraren använda kartläggningsmaterialen vid avstämningsstillfällena under höstterminen. Vid varje avstämningsstillfälle ska läraren utgå från anvisningar i kartläggningsmaterialet (2-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass).

Av skolförordningen framgår vidare att nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 samt att Skolverket får meddela närmare föreskrifter om nationella bedömningsstöd och användningen av dessa (9 kap. 22 b – c §§ skolförordningen).

Av Skolverkets föreskrifter framgår att i ämnena svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (diarienummer 2019:563) användas. Vidare framgår att för varje elev ska läraren använda bedömningsstödet vid avstämningsstillfällena under både höstterminen och vårterminen. Vid varje avstämningsstillfälle ska läraren utgå från Avstämning A, B eller C i bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling (2-3 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan).

Av Skolverkets föreskrifter framgår vidare att i ämnet matematik i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning (diarienummer 2019:564) användas. Vidare framgår att för varje elev ska läraren använda bedömningsstödet vid avstämningsstillfällena under både höstterminen och vårterminen. Läraren ska använda den del av bedömningsstödet som avser den aktuella terminen och börja på mellannivån för varje elev. Därefter ska läraren använda bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling (4-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan).

Enligt skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och lågstadiet, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, nationellt bedömningsstöd eller nationellt prov, finns en in-

dikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik (3 kap. 4 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (3 kap. 4 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde att personalen inte alltid anmälde till rektorn om de fick kännedom om att en elev upplevde sig utsatt för kränkande behandling. Av intervjuer med rektorn, elevhälsa och lärare framgår att det tagits fram en blankett för anmälan av kränkande behandling. Det framgår vidare av intervjuerna att skolledningen informerat om blanketten och personalen har blivit informerade om skyldigheten att anmäla all förekomst av kränkande behandling..

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

Av skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Av förarbetena framgår att med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet. För att säkerställa att bestämmelserna om skyldighet att utreda uppgifter om kränkande behandling och att vidta åtgärder blir tillräckligt effektiva behövs bestämmelser om anmälningsplikt för rektorer, lärare och övrig personal. Huvudmannen måste få kännedom om uppgifterna för att utredning ska kunna inledas och eventuella åtgärder vidtas. Lärare och annan personal ska ha anmälningsplikt till rektor (prop. 2009/10:165 s. 331 f.).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattaren Alexander Aleryd.

Utredaren Helena Lanver har varit föredragande i ärendet.